

P O S L O V N O P O R O Č I L O Z A L E T O 2 0 2 3

Odgovorna oseba:

Mag. Gregor Levič, direktor

Kočevje, februar 2024

Poslovno poročilo obsega:

1. Pomoč na domu kot socialno varstvena storitev
2. Preteklo poslovanje Jutra, zavoda za pomoč in nego na domu
 - 2.1. Finančni rezultati po letih
 - 2.2. Financiranje zavoda
 - 2.3. Izvajalci socialne oskrbe na domu
 - 2.4. Število uporabnikov
 - 2.5. Storitve pomoči na domu
 - 2.6. Cena storitve pomoči na domu
3. Razvojna dejavnost in dolgoročni cilji
 - 3.1. Povezanost programa socialne oskrbe
4. Izobraževanje delavcev v letu 2023
5. Sklepne ugotovitve in zaključek

1. POMOČ NA DOMU KOT SOCIALNO VARSTVENA STORITEV

Pomoč družini na domu po Zakonu o socialnem varstvu (ur. l. RS, št. 3/2007, 23/2007 popr., 41/2007popr., 114/06, 71/08, 73/08, 61/10, 62/10) (v nadaljevanju : ZSV) predstavlja eno izmed socialnovarstvenih storitev. Obsega socialno oskrbo upravičenca v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko le ta lahko nadomesti institucionalno varstvo.

Socialna oskrba na domu je v skladu s Pravilnikom o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Ur.l. RS, št. 45/10) (v nadaljevanju: Pravilnik o standardih) namenjena osebam, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, če se zaradi starosti ali hude invalidnosti, ne morejo oskrbovati ali negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali pa zanj nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in uslug, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega naslednje sklope opravil:

- pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, kamor sodijo naslednja opravila: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- gospodinjsko pomoč, kamor sodijo naslednja opravila: prinašanja enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo naslednja opravila: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Pravilnik o standardih in normativih govori o tem, da je upravičenec upravičen do pomoči na domu le, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov prej navedenih opravil.

Upravičenci do socialne oskrbe so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim vsaj za določen čas ni potrebno institucionalno varstvo v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Pod temi pogoji so upravičenci do pomoči na domu naslednje skupine oseb:

- osebe, stare na 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje;
- osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja;
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjski funkcij;
- kronično bolne in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega CSD brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje;
- hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja in koordinator storitve, izvajalec storitve, upravičenec, ključni ali odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci.

Storitev se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela. Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o vrsti, trajanju in obsegu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino. Drugi del storitve zajema neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu. Sprememba ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o vrsti, trajanju in obsegu opravljanja storitve, lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

Pravilnik o standardih določa, da se neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca lahko izvaja vse dni v tednu in sicer največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

2. PRETEKLO POSLOVANJE JUTRA, ZAVODA ZA POMOČ IN NEGO NA DOMU

Zavod Jutro je leta 2001 nastal na osnovi projekta APZ – kooperative. ZSV določa, da organizacija pomoči na domu spada v pristojnost občin, saj mora le ta zagotoviti mrežo javne službe na tem področju. Pomoč na domu torej lahko izvajajo javni zavodi ali pa zasebni izvajalci na podlagi podeljene koncesije, z višino subvencije pa občina uravnava tudi ceno storitve (Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev, Ur. l. RS, št. 87/06, 127/06, 08/07, 51/08, 5/09, 06/12) (v nadaljevanju: Pravilnik o metodologiji oblikovanja cen).

Dejavnost storitve pomoč družini na domu za občino Kočevje izvaja Jutro, zavod za pomoč in nego na domu, od maja 2001. S 01.01.2019 nam je občina Kočevje podelila koncesijo za dobo 10 let. Na podlagi koncesije delujemo tudi v občini Žužembek.

Zavod Jutro ima zagotovljen delovni prostor na naslovu Roška cesta 22, Kočevje. Poslovni prostor obsega:

- pisarno v izmeri 9 m²,
- souporaba sprejemne pisarne v izmeri 16 m².

Poslovni prostor je v pritličju in tako dostopen vsem uporabnikom in njihovim svojcem. Sprejemna pisarna je tudi skupni prostor za oskrbovalke, kjer se vršijo redni tedenski sestanki. V pisarni imamo tudi arhiv z ognjevarno omaro za hrambo dokumentacije, ki zagotavlja varstvo osebnih podatkov. Delovni prostor ustreza skupnim določbam o tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev.

2.1. Finančni rezultati po letih

Tabela št. 1: Finančni rezultat po letih, presežek prihodkov in odhodkov

Leto	Presežek prihodkov v EUR	Presežek odhodkov v EUR
2020	4.718,73	
2021	2.774,29	
2022		2.235,25
2023	2.434,47	

V letu 2023 je presežek prihodkov nad odhodki znašal 2.434,47 EUR.

2.2. Financiranje zavoda

Sredstva za zagotavljanje storitve pomoč družini na domu, na podlagi koncesije, se zagotavljajo iz proračunskih sredstev ali drugih javnih sredstev ali s plačili upravičenca do storitve ali drugih zavezancev v skladu z zakonom in na njegovi podlagi izdanimi izvršilnimi predpisi (Pravilnik o koncesijah na področju socialnega varstva, Ur. l. 72/04, 113/08, 45/11).

O zagotavljanju sredstev koncedent in koncesionar na podlagi odločbe in pogodbe o koncesiji skleneta letno pogodbo o financiranju. V pogodbi se dogovorita o višini sredstev in izvršitvi plačila na podlagi mesečnega zahtevka koncesionarja.

Delovanje zavoda se financira iz več virov:

- najvažnejši vir je proračun občin
- druga pomembna postavka je financiranje dejavnosti od uporabnikov.

Zavod Jutro opravlja storitev pomoč družini na domu v treh občinah: Kočevje, Kostel in Žužemberk.

2.3. Izvajalci socialne oskrbe na domu

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja in koordinator storitve, izvajalec storitve, upravičenec, ključni ali odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci.

Storitev se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela.

Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino.

Drugi del storitve zajema neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu.

Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

Socialno oskrbo na domu izvajajo strokovni delavci, strokovni sodelavci ter laični delavci. Prvi del storitve vodi strokovni delavec iz 69. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo). Vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev, opravlja strokovni delavec iz 69. člena ali strokovni sodelavec iz 70. člena Zakona o socialnem varstvu z najmanj višješolsko izobrazbo.

Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca opravljajo strokovni sodelavci iz 70. člena Zakona o socialnem varstvu, ki so končali najmanj srednjo poklicno ali srednjo strokovno šolo, ki usposablja za socialno oskrbo ali zdravstveno nego, lahko pa tudi delavci, ki imajo pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo za izvajanje socialne oskrbe na domu. Posamezna opravila neposredne socialne oskrbe lahko pod vodstvom strokovnega delavca na podlagi pogodbe o zaposlitvi izvajajo tudi laični in drugi delavci. Pravilnik o standardih določa tudi normativ storitve pomoči na domu, in sicer se storitev organizira po naslednjih načelih:

- ugotavljanje upravičenosti, priprava dogovora o izvajanju storitve, organizacija ključnih članov okolja in začetno srečanje: en strokovni delavec na vsakih 200 upravičencev, ki imajo sklenjen dogovor z izvajalcem. Ta normativ se izračuna na povprečno število upravičencev na mesec.
- vodenje storitve, koordinacija izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev: 0,5 strokovnega delavca ali sodelavca na vsakih 20 neposrednih izvajalcev oskrbe. V primeru, da neposredni izvajalec oskrbe oskrbuje v povprečju več kot pet uporabnikov, se lahko uporabi normativ 0,55 strokovnega delavca ali sodelavca na 20 neposrednih izvajalcev oskrbe.
- neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca – povprečno 110 ur efektivnega dela (letno) na mesec. V primeru, da gre za posebnost naselja (razpršenost uporabnikov, dostopnost do uporabnikov in podobno) ali posebno obravnavo upravičencev, lahko povprečno število efektivnih ur na mesec odstopa za največ 10 %. Odstopanja, določena v prejšnjih dveh alinejah, so možna v dogovoru z občino.

Izvajalci neposredne storitve pomoči na domu v zavodu Jutro so socialne oskrbovalke, bolničarka – negovalka, socialna delavka kot strokovni delavec.

2.4. Cena storitve pomoči na domu

Stroške storitve pomoč družini na domu – socialna oskrba na domu sestavljajo (po Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (ur. list RS, št. 6/12):

- stroški strokovne priprave v zvezi s sklenitvijo dogovora, kot je določeno pri prvem delu storitve v pravilniku, ki ureja standarde in normative socialnovarstvenih storitev
- stroške vodenja in koordiniranja neposrednega izvajanja storitve in
- stroški za neposredno izvajanje storitve na domu uporabnikov.

Cena storitve pomoč družini na domu je tisti del stroškov storitve, ki ga je v skladu s tem pravilnikom dolžan plačati uporabnik.

Pri določanju cene storitve pomoči na domu, se stroški storitve najprej zmanjšajo za oprostitev, ki jo je občina dolžna v skladu z 20. členom Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev plačati v celoti. Vsakdo je v celoti oproščen plačila tistega dela storitve, ki je namenjen pripravi in sklenitvi dogovora o izvajanju storitve.

Preostanek stroškov se nato zmanjša za subvencijo, ki jo je dolžna zagotoviti občina v skladu s 99. členom Zakona o socialnem varstvu, v višini najmanj 50%. Gre za stroške druge in tretje alineje. Preostanek stroškov pa se deli s številom učinkovitih ur vseh neposrednih izvajalcev oskrbe na mesec.

Poleg tega pa so nekateri uporabniki po Uredbi o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Ur. l. RS, št. 110/04, 124/04, 114/06) (v nadaljevanju Uredba o oprostitvah) deležni še dodatnih oprostitev pri plačilu storitve.

Cena za upravičence storitve pomoči na domu se določi v skladu s Pravilnikom o metodologiji oblikovanja cen in je za vsako izmed občin drugačna in je odvisna od višine subvencije občine.

Cena socialno varstvene storitve pomoči na domu, ki so veljale v letu 2023:

Občina	Cena za uporabnika v EUR	Cena za dežurstva v EUR- nedelja	Cena za dežurstva v EUR- praznik
KOČEVJE	11,37	13,30	13,92
ŽUŽEMBERK	8,92	10,95	11,64

Praviloma obstajajo trije viri, iz katerih se pokrijejo stroški pomoči na domu. Občina ima v tem smislu zelo pomembno vlogo, saj 17. člen Pravilnika o metodologiji oblikovanja cen določa, da morajo občine zagotoviti najmanj 50% subvencije k celotnim stroškom storitve.

Občina Kočevje je po Zakonu o socialnem varstvu in Pravilniku o metodologiji oblikovanja cen socialno varstvenih storitev subvencionira:

- **celotne stroške storitve pomoči na domu** v višini od 50 do 75 % in
- **oprostitve plačila uporabnikov**, na podlagi odločb pristojnega Centra za socialno delo.

3. RAZVOJNA DEJAVNOST IN DOLGOROČNI CILJI

Razvojne dejavnosti Jutra, zavoda za pomoč in nego na domu:

1. Vsako leto ob novoletnem času poteka obdaritev uporabnikov zavoda Jutro.
2. Povezovanje z ostalimi institucijami: z Domom starejših občanov Kočevje, Centrom za socialno delo, Rdečim križem, Karitasom, patronažno službo ter ostalimi zdravstvenimi delavci in službami.
3. V občini Kočevje in Žužemberk izvajamo storitev tudi v popoldanskem času in v času vikenda in praznika.

Pomoč na domu je dostopna ljudem, ki jo potrebujejo, in tako lahko ostanejo doma, živijo lepše in bolj kakovostno v svojem okolju in ostanejo aktivni. V kombinaciji s storitvijo socialnega servisa bodo lahko naši uporabniki dobili kakovostne storitve, s katerimi bodo lažje premagovali svoje težave ter boljše in lažje živeli.

Storitev obsega prinašanje pripravljenih obrokov hrane, nakup in prinašanje živil ali drugih potrebščin, priprava kurjave, nabava ozimnice, pranje in likanje perila, vzdrževanje okolice stanovanja, temeljito čiščenje in popravila v stanovanju, opremljanje, organiziranje in izvajanje različnih oblik družabništva, pedikerske, storitve za nego telesa in vzdrževanje videza, nega hišnih živali, nadzor jemanja zdravil, varovanje in nadziranje stanja uporabnika prek noči.

Uporabnik je vsakdo, ki naroči določen del storitve in prevzame obveznost plačila storitve in kritja stroškov v zvezi z opravljeno storitvijo. S ponudbo storitev socialnega servisa bomo pričeli po podelitvi koncesije za storitev pomoč na domu za dolgotrajnejše obdobje.

Cilji in načela delovanja zavoda Jutro:

1. Skladno s temeljnim aktom dolgoročnega razvoja dejavnosti - Resolucije o nacionalnem programu razvoja socialnega varstva do leta 2020, so naši ključni dolgoročni cilji :
 - prispevati k izboljševanju kvalitete življenja ljudi, ki so se znašli v socialni stiski ali težavi
 - izboljševati stopnjo zadovoljstva uporabnikov s storitvami zavoda Jutro
 - zagotavljati dobre pogoje za delo zaposlenih.
2. Tudi v letu 2020 smo sledili vsem temeljnim načelom, ki postavljajo uporabnika in kakovost njegovega življenja v izhodišče in merilo za ocenjevanje kakovosti opravljenih storitev. Tako smo:
 - vzpodbujali uporabnike k aktivnemu sodelovanju in zagotavljanju njihove socialne varnosti
 - zagotavljali strokovno podporo in pomoč pri razreševanju in preprečevanju socialnih in psiholoških stisk uporabnikov
 - razvijali nove in vzdrževali obstoječe mreže pomoči za uporabnike socialno varstvenih storitev.
3. Program in dejavnost zavoda Jutro temeljijo na naslednjih temeljnih načelih:
 - načelo socialne pravičnosti,
 - načelo solidarnosti,
 - načelo enake dostopnosti,
 - načelo spoštovanja pravic uporabnikov,
 - načelo aktivnega sodelovanja uporabnikov pri iskanju možnosti za rešitev težav.

3.1. **POVEZANOST PROGRAMA socialne oskrbe** z ustrezno mrežo socialnovarstvenih dejavnosti v občini Kočevje

Zavod Jutro se bo pri izvajanju dejavnosti zavoda aktivno povezoval tako z vladnimi kot nevladnimi organizacijami in širil mrežo programov pomoči za kakovostno bivanje v domačem okolju.

4. IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV V LETU 2023

V zavodu Jutro se zavedamo pomena izobraževanja in nenehne potrebe po strokovnem usposabljanju, zato bo zaposlenim zagotovljena možnost vključitve v dodatna izobraževanja v obsegu, kot ga določa panožna kolektivna pogodba.

Supervizija kot metoda trajnega učenja iz dela omogoča kakovostnejše opravljanje socialnovarstvene dejavnosti ter spodbuja poklicni in osebni razvoj na delovnem področju. Hkrati je supervizija ena od oblik poklicnega spremljanja in varovanja kakovosti strokovnega dela v organizacijah socialnega varstva.

Sestavni del storitve so tudi supervizijski posveti za neposredne izvajalce storitve v obsegu najmanj 8 ur letno ter za vodje in koordinatorje storitve v obsegu najmanj 10 ur letno. Strokovno izpopolnjevanje se izvaja v obsegu, kot ga določa panožna kolektivna pogodba za posamezno skupino izvajalcev.

Od 01.01.2020 imamo sklenjen supervizijski dogovor o izvajanju supervizije s supervizorko Roberto Noemi. Supervizija se izvaja za izvajalke programa pomoč na domu zavoda Jutro. Izvaja se 4x na leto, po dve uri za strokovne delavce in za strokovne sodelavce 10x letno. S supervizijo za strokovnem sodelavce smo pričeli z decembrom 2023.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK

Pomoč na domu velja za izredno pomembno in najbolj razširjeno formalno organizirano storitev skupnostne oskrbe, ki jo je treba omogočiti čim večjemu številu prebivalstva ne glede na posameznikovo območje bivanja (lokalno skupnost). Socialnovarstvena storitev pomoč na domu je za Slovenijo izrednega pomena, saj na domu oskrbuje preko 7.000 oseb, kar pomeni, da jim s pomočjo pri temeljnih in podpornih dnevnih opravilih omogoča, da živijo doma, v domačem okolju.

Pri izvajanju storitev pomoči na domu je pomembno tesno sodelovanje med različnimi organizacijami, ki delujejo na socialno varstvenem področju. Pri tem mislim tako na CSD, domove za starejše, patronažno službo in razna društva. S sodelovanjem je lažje identificirati vse potrebe v lokalnem okolju in jih na ustrezen način zadovoljevati z obstoječimi storitvami in razvijanjem novih oblik pomoči.

Kočevje, 28.02.2023

Direktor:
Mag. Gregor Levič, direktor